

"All we need is a magic scenery and a few props. And then words alone spark the imagination."

1. ALGEMEEN

1.1. Inleiding King's Men in Enschede

King's Men is een theatergezelschap met als standplaats Enschede en met zijn wortels in de Nederlands-Duitse grensregio. Artistiek leider en regisseur Silvia Andringa maakt samen met een klein team van oa. theatermaker/acteur Laurens ten Den en enkele Duitse spelers op energieke en originele wijze Shakespeare's klassiekers toegankelijk voor een breed publiek. Stichting King's Men werd opgericht op 7 april 2021 in Enschede, maar was al sinds 2016 actief in de grensstreek vanuit Rheine. De medewerkers komen uit de grensregio en het Wilminktheater is een onmisbare ondersteunende partner. De voorstellingen spelen niet in het theater, maar op bijzondere erfgoedlocaties. Premières en de eerste reeks voorstellingen zijn altijd op locatie in Enschede en voor de Duitse kant bij Kloster Bentlage in Rheine. In de periode 2025 - 2028 plant King's Men in de gemeente Enschede 4 nieuwe voorstellingen met in totaal 22 opvoeringen op voor ruim 1500 toeschouwers.

"Al sinds de eerste voorstellingsreeks in 2016 volgen en ondersteunen wij het werk en de ontwikkelingen van deze groep Nederlandse en Duitse theatermakers. King's Men is een waardevolle aanwinst voor het theateraanbod in het oosten van het land en heeft een positieve uitstraling naar zowel lokaal als landelijk publiek. Wij juichen het grensoverschrijdende en meertalige karakter toe. Maar ook de manier waarop King's Men zich door de locatievoorstellingen verbindt met het landschap van het bijzondere culturele erfgoed in de grensstreek. Nieuwe speelplekken creëert en die toegankelijk theater maakt voor een brede publieksgroep."
Simone Kratz, artistiek directeur Wilminktheater

Om in Enschede goed zichtbaar te zijn bespeelt King's Men hier niet één maar drie speellocaties. Hierdoor ontstaat er een mooie spreiding in de stad en vindt daarmee jaarlijks ook ander publiek zijn weg naar de voorstellingen. *Ze spölt gewoon bie oons um 'n hook* is een belangrijke motivatie voor publiek om te komen. Wij speelden en spelen open-air op Landgoed De Hooze Boekel aan de oostkant van de stad in het groen. Landgoed Zonnebeek, net buiten de stadsgrens zuidwestelijk van Enschede. En in de achtertuin van Villa Schuttersveld midden in de stad, waar op 29 en 30 augustus 2024 onze voorstelling KING LEAR nog zal spelen. You are invited!

1.2. Grensnegerend theater

De voorstellingen zijn niet alleen in het Nederlands, maar zijn meertalig en spelen met dezelfde tekstversie aan beide kanten van de grens. In een mix van Nederlands, Deutsch, Twents en hier en daar het beautiful Shakespeare English, wordt de toeschouwer in de beroemde klassiekers meegenomen.

Schwierig? Bi'j gek. No fear Shakespeare!

De vier talen smelten ineen tot één taal en een heldere tekst die iedereen kan aanvoelen en begrijpen. De unieke meertaligheid van de voorstellingen maakt dat de toeschouwer zich verbindt met zijn of haar eigen moedertaal en zich kan verwonderen over de zeggingskracht en muzikaliteit van de taal van de ander. Dit maakt King's Men voor veel mensen tot een magisch en tegelijk toegankelijk gezelschap dat zich nadrukkelijk met de regio verbindt en een spiegel is voor de culturele diversiteit van de grensstreek.

Deze eigen taalmix heeft King's Men in 2023 gemunt met het nieuwe begrip 'grensnegerend theater'; grenznegerend Theater; een term die zowel door publiek als door subsidieverstrekken in de Euregio met enthousiasme is overgenomen. Onder de bevlogen regie van Silvia Andringa is een vernieuwend concept ontstaan. Met een heldere originele dramaturgie zet Andringa de klassiekers naar haar hand en vindt zij nieuwe perspectieven om de grote thema's van Shakespeare te vertalen naar deze tijd. In haar bewerkingen neemt zij de toeschouwer met humor en lichtheid mee van scène naar scène de diepte in. Het acteursensemble staat altijd centraal, dat gezamenlijk het verhaal vertelt, en de interactie tussen spelers en toeschouwers vormt de basis van het spel. De voorstellingen spelen in een intieme setting op bijzondere erfgoedlocaties in het Duits-Nederlandse grensgebied, op landgoederen en bij kastelen en burchten.

De enceneringen zijn beeldend door de combinatie van een uitgesproken maar eenvoudige vormgeving in contrast met de prachtige buitenlocaties als Bühne en coulisse. Zo komen theatraaliteit en werkelijkheid op een inspirerende manier samen.

Het landschap, de architectuur en de karakteristieken van iedere locatie omarmen als het ware het theater en de wisselende locaties zorgen steeds weer voor een unieke voorstelling. Vanaf 2025 gaat King's Men met dit concept ook in de winter indoor voorstellingen ontwikkelen voor erfgoedlocaties in de grensregio.

1.3. Missie, visie

1. King's Men maakt voorstellingen die een breed publiek uitnodigen om zich te vinden in grote klassiekers, in de verschillende talen die in de NL-D grensstreek gesproken worden. Het spelen op bijzondere erfgoedlocaties in de grensstreek creëert een sterke verbinding tussen materieel en immaterieel erfgoed en de open speelstijl slaat de brug naar de huidige tijd.
2. De King's Men taalmix verbindt de inwoners en bezoekers en prikkelt om over de eigen grenzen heen te kijken. In een streek waar mensen elkaars taal wel verstaan, maar daarmee nog niet vanzelfsprekend met elkaar in gesprek komen, draagt King's Men bij aan onderling begrip en gevoel van gemeenschappelijkheid tussen bevolkingsgroepen en culturen.
3. King's Men heeft de ambitie om vanaf 2025 haar voorstellingen ook toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor bezoekers met een visuele beperking en vanuit de waarden inclusiviteit en diversiteit daarmee de artistieke grenzen te verleggen en nieuw publiek te bereiken.

1.4. Grensnegerend

Wijlen Willem Wilmink schreef ooit een liedtekst over een grenswachter in oorlogstijd: *"De grens is in de atlas/ een lijn die je goed ziet/ maar nu ik er dichtbij moet staan/ zie ik die scheiding niet"*. Voor de regionale geschiedenis en in de beleving van de bewoners is de grens vaak geen scheidslijn, maar eerder een ruimte van ontmoeting. Met het Nederlands-Duitse artistieke en productionele team van King's Men bewegen we ons midden in die gemeenschappelijke culturele identiteit. Alle speellocaties maken deel uit van het culturele erfgoed van de streek. En met de voorstellingen als verbindend element worden ze op dat moment een centrum van interculturele uitwisseling.

Er is veel NL-D economische uitwisseling, mensen werken en wonen 'over de grens'. Duitsers komen graag in Enschede shoppen, Nederlanders tanken in Duitsland. Er wordt over en weer gestudeerd en velen verstaan elkaars taal. Maar ook hier trekken de mensen zich door de snelle transitie en globale conflicten meer terug in hun eigen bubbel en hebben behoefte aan zekerheid en herkenning. De wereld verdeelt zich snel in zij en wij en de ander wordt eerder gezien als een bedreiging dan als een verrijking.

In de opbouwjaren van King's Men hebben wij gemerkt dat onze voorstellingen de mensen juist uitnodigen om met empathie en humor naar zichzelf en de ander te kijken en zich te verbinden. Doordat wij de landsgrens en de taalgrenzen negeren, nodigen we ons publiek uit om letterlijk over de eigen grenzen heen te kijken. In het licht van de actuele onzekere wereld waarin populisme en protectionisme de schijnoplossingen bieden, spelen we stukken die inzoomen op het mens-zijn in al zijn ambivalentie, kwetsbaarheid, feestelijkheid en onvolmaaktheid. In tijden van crisis en segregatie in de samenleving brengen wij met onze voorstellingen ontspanning, verdieping, herkenning en verwondering. Niet het benadrukken van de verschillen, maar juist de positieve verbinding tussen mensen is een deel van de oplossing. Global problems sometimes need local solutions.

1.5. Hoe we het doen

King's Men wortelt steeds meer in de interculturele samenleving van de oostelijke grensstreek en groeit uit tot een vaste waarde. In 7 jaar zijn we van een eenmalig experiment, een graag gezien gezelschap geworden met een eigen publiek en hebben we een ruim speelgebied van klassieke buitenlocaties verworven aan beide kanten van de grens. Deze diversiteit is ook terug te vinden in een goede balans in het team van Nederlandse en Duitse medewerkers, zowel in de organisatie als in het artistieke en productionele team.

Het eerste initiatief voor de NL-D samenwerking ontstond in 2016 in Kloster Bentlage in Rheine. Dat is nog steeds de samenwerkende partner aan de Duitse kant. Kloster Bentlage stelt faciliteiten voor repetities, huisvesting en opslag ter beschikking, maar heeft ook het landschap en gebouw om de encenering te onderzoeken dat zo sterk de sfeer en de vormgeving van onze locatieproducties bepaalt. Het Wilminktheater is artistiek-inhoudelijk een gesprekspartner en ondersteund financieel, productioneel en op gebied van PR, communicatie en ticketing de tournees.

Met het Wilminktheater en Kloster Bentlage heeft King's Men twee stevige samenwerkingspartners.

King's Men is flexibel. Om snel van de ene naar de andere locatie te kunnen reizen, is er een pakkend concept ontstaan met een uitnodigende vorm. We bouwen tijdelijke openluchttheaters zonder een tribune of groot decor, geen technische hoogstandjes. De open-air voorstellingen staan tenminste 2 dagen op locatie, worden in slechts 7 uur opgebouwd en in 3 uur afgebouwd. De indoor voorstellingen bouwen we in 3 uur op en in 1 uur af. Met relatief eenvoudige middelen genereren de enceneringen een maximum aan verbeeldingskracht. De voorstelling nestelt zich in zijn omgeving en het culturele erfgoed dat vaak ontoegankelijk is of slechts te bezichtigen als levenloze herinnering, wordt een levendige speellocatie, waarbij de schoonheid van de plek optimaal gebruikt wordt.

1.6. Waarom Shakespeare? Waarom klassiekers?

Een doorgewinterde theaterliefhebber of iemand met een voorliefde voor literatuur hoor je zeggen dat ze zich altijd weer kunnen vinden in 'de klassiekers' omdat de thema's zo universeel en van alle tijden zijn. Maar een veel groter deel van de mensen denkt dat vooral Shakespeare moeilijk en saai is. Of 'niet voor mij gemaakt'. Het begint al op school. Het verplicht lezen van zijn stukken mag wat King's Men betreft afgeschaft worden. Shakespeare alleen maar lezen is alsof je een kookboek leest, maar er nooit uit kookt. Je proeft, ruikt en voelt niet hoe fantastisch zijn stukken zijn. Shakespeare zei het zelf al: mijn stukken zijn om te spelen! Er bestaan dan ook geen door hemzelf of zijn company uitgegeven theaterteksten.

Shakespeare leefde - net als wij nu - in een onzekere en rusteloze snel veranderende wereld en zijn stukken geven de ziel van zijn tijdperk weer. Toch is hij via zijn stukken ook een spreekbuis van iedere tijd. Hij is klassiek en vroeg 17^e eeuws, hedendaags en actueel. De werelden die hij schetst zijn spiegels van de tijd waarin we leven. Zijn teksten hebben de kracht om voor iedereen persoonlijk te worden; als een ontmoeting met jezelf. Zijn personages zijn transparant in hun verlangen, emoties en motieven. Ze richten zich direct naar de toeschouwers en verbinden zich met hun publiek dat zichzelf erin herkent. Elke nieuwe generatie vindt in Shakespeare opnieuw de woorden om zich uit te drukken. De tijden veranderen maar de mens blijft hetzelfde. Dat maakt Shakespeares stukken - en met hem vele andere klassiekers - van alle tijden.

2. ONTWIKKELING KING'S MEN, een korte terugblik 2016 - 2024

2.1. Het ontstaan van een NL-D samenwerking

In het voorjaar van 2016 startte Jan-Christoph Tonigs, als cultuurprogrammeur van Kloster Bentlage in Rheine, met de artistieke meertalige samenwerking van theatermakers van beide kanten van de grens. Vier acteurs uit Nederland en Duitsland kwamen samen: Laurens ten Den uit Enschede, Jan Sturmijus Becker en Marcell Kaiser uit Münster en Christian Cadenbach uit Aken, allemaal ervaren in internationale samenwerking. Regisseur Silvia Andringa was oa. bekend om haar internationale werk en locatievoorstellingen. Zij maakte met haar theaterlabel *De Jonge Republiek* de locatievoorstellingen *Holes*, *Holstmeer* en *De Joodse Bruiloft* in Leeuwarden. *De deconstructie van Edsel K.* in Curaçao en *Stein auf Stein* in Frankfurt. In de NRW leidde zij in Münster *Festival Halbstark* en regisseerde bij verschillende groepen in het Duitse theater. Zij werd gevraagd als regisseur. Andringa ontwikkelde een concept en speelstijl voor het ensemble en bewerkte *Was Ihr wollt* (Twelfth Night). Deze voorstelling werd de pilot van een veel langer traject en leidde in 2018 tot de tweede Shakespeare van hetzelfde ensemble: *MACBETH*. Vormgeefster Elze van den Akker voegde zich bij het team en het collectief van makers en spelers was compleet. Dit was het kernteam van King's Men.

Door een korte serie voorstellingen aan beide kanten van de grens in 2018 en 2019 werd de potentie van deze manier van theatermaken goed zichtbaar en kwam er meer publiek op af. De voorstellingen spraken zich rond, bleken innovatief en onderscheidden zich van het cultuuraanbod in de grensstreek.

2.2. Van theaterexperiment tot theatergroep 2020 - 2024

Het coronajaar 2020 was een kantelpunt voor onze eigen organisatie. We vormden *MACBETH* met financiële ondersteuning van het Wilminktheater om tot een flexibele voorstelling die compact en coronaproof van locatie naar locatie kon reizen. We breiden opnieuw met steun van het Wilminktheater en Kloster Bentlage ons speelgebied uit naar 10 gemeenten en Silvia Andringa werd de artistiek leider van King's Men en verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Samen met het team maakte zij een plan om de organisatie te professionaliseren en in 2021 *HAMLET* te maken. Daarvoor moest King's Men nog verder veranderen. Besloten werd om het zwaartepunt van de activiteiten meer naar Nederland te verleggen en in april 2021 werd stichting King's Men opgericht. Een theatergroep met stevige wortels in Enschede, Overijssel en de NRW, met het Wilminktheater en Kloster Bentlage als NL-D partners. In dit jaar verwierven we ook voor het eerst Nederlandse projectfinanciering waaronder bijdragen van de Gemeente Enschede uit de regeling culturele activiteiten.

In 2023 en 2024 maakten we op die basis KING LEAR. Een zeer goed ontvangen voorstelling waarin tevens helder werd dat King's Men toe was aan structurele meerjarige ondersteuning.

regio	2020	2021	2022	2023	2024
	MACBETH coronaversie	HAMLET + reprise MACBETH	HAMLET + reprise MACBETH	KING LEAR	reprise KING LEAR
Regio Oost NL excl Enschede	8	6 + 7	9	13	16
Enschede	1	4	3	5	2
NRW/Duitsland	6	10 + 4	4 + 5	14	8

2.3. Opbouw professionele organisatie 2025 - 2028

Vanuit de ambitie om een vaste culturele waarde in de grensstreek te worden diende stichting King's Men dit jaar een meerjarenaanvraag in bij het Fonds Podiumkunsten. Produceren op basis van projectsubsidies en sponsoring bleek niet langer realistisch om de noodzakelijke professionalisering door te zetten. Het advies van de commissie van het FPK op de plannen was positief. Maar we kwamen door onvoldoende budget onder de zaaglijn terecht. Een harde klap, die ons gedwongen heeft scherpe keuzes te maken en een nieuwe ambitie te formuleren. Dat is het aangepaste activiteitenplan met bijbehorende begroting dat hier nu voor u ligt. De basis van de financiering steunt op een meerjaren ondersteuning door de Interreg regeling van de Euregio en de gemeente Enschede. Met daarnaast vanzelfsprekend kleinere bijdragen van particuliere fondsen en partners in de regio.

De algemene dagelijkse leiding blijft ook in de toekomst bij regisseur Silvia Andringa, ondersteunt door verschillende ervaren professionals. Voor de overgangperiode naar een meerjarig gefinancierde theatergroep, is vanaf september 2024 Lieke Bisseling betrokken voor zakelijk advies en ondersteuning van de bedrijfsvoering. (voorheen zakelijke leiding Theater Sonnevand Enschede). En de vacature voor een zakelijk leider zal worden ingevuld vanaf 2025.

Scheffer Administraties in Leeuwarden voert sinds 2021 de financiële administratie en ondersteunt bij het verwerven en afrekenen van subsidies en de jaarlijkse verantwoording binnen Nederland. Kloster Bentlage adviseert en initieert aan de Duitse kant bij de financiële administratie en subsidieverwerving in NRW. Het bestuur van Stichting King's Men in Enschede wordt per 1 september 2024 uitgebreid van 3 naar 6 personen, die allen hun wortels in het NL-D grensgebied hebben.

Wij verwijzen naar het 'Monitoringsplan' voor de namen en toelichting op functies bestuursleden en de controle/monitoring van het bestuur.

3. KING'S MEN ARTISTIEK

3.1. Artistieke ambities 2025-2028

Tot nog toe lag de focus op het 2-jaarlijks produceren van een open-air voorstelling in de zomermaanden met een reprise in de daaropvolgend zomer. Hierin gaat verandering komen. De ambitie voor 2025-2028 is om naast een nieuwe grote zomervoorstelling 'The Tempest' in 2026, ook drie kleinere wintervoorstellingen 'Winter Tales' te ontwikkelen voor de binnenruimten van historische speellocaties. Deze indoor-voorstellingen bieden ons de mogelijkheid om opnieuw met vorm, tekst en geluidsdecor te experimenteren en zijn een verrijking van het zomeraanbod. Ook wil King's Men met deze nieuwe koers een nieuw publiek bereiken. Wij hebben wij gemerkt dat een deel van ons publiek 'met de oren kijkt'. Door het mixen van de talen hebben toeschouwers een grote concentratie op de tekst en kunnen vaak met hun ogen dicht, de dialogen en diepere lagen van de scènes zeer goed volgen en invoelen.

In de indoor-voorstellingen verleggen we de focus naar een publiek van blinden en (slecht)zienden. Hiermee betrekken we mensen met een vaak beperkte toegang tot podiumkunsten bewuster bij ons theateeraanbod en openen zich voor het ensemble nieuwe spannende mogelijkheden van ensceneren.

Voor de open-air zomerproductie blijven we trouw aan Shakespeare en de verwachting en de wens van ons bestaande publiek om de King's Men versie van 'the original play' te zien. *Shakespeare at his best! Maar dan zo as wiej dat doet.* In de indoor voorstellingen maken we daarnaast ook ruimte voor nieuwe tekstbronnen.

Gedichten, mythen, volksverhalen en de klassiekers van andere schrijvers nemen we mee in de nieuwe plannen. Ook dagen we ons publiek uit om zelf met grensverhalen te komen die we meertalig bewerken en op onze manier teruggeven. Met deze uitbreiding van onze artistieke horizon ontwikkelen we voor ons publiek een groeiend en veelzijdig aanbod.

3.2. Ontwikkeling ensemble

Het acteursensemble bestond tot 2022 uit vier mannen en zij speelden alle rollen, ook de vrouwenrollen. Door dubbelrollen ontstaat er ruimte voor vertelling, comedy en een transparante speelstijl. Acteurs stappen in en uit hun figuur en met korte terzijdes en snelle kostuumwisselingen schakelt het spel dynamisch tussen scène en vertelling. In de bewerking schrijft Andringa de rolverdeling 'op het lijf van de spelers' rekening houdend met de beheersing van de talen en talenten van de acteurs. Maar ondanks onze grote liefde voor Shakespeare is een actuele en kritische kijk op de positie van de vrouw in zijn klassiekers wel nodig. Dit is altijd een sterk thema geweest in Silvia Andringa's werk en dus ook in de King's Men encenseringen. In TWELFTH NIGHT spelen man-vrouw-vermommingen een grote rol en onderzochten we genderfluiditeit. In MACBETH leidt toxisch mannelijk gedrag tot vernietiging en was de dualiteit binnen Lady Macbeth spannend en pijnlijk. In HAMLET bekritiseerden we de afhankelijke posities van moeder Gertrude en Ophelia die als pop letterlijk van hand tot hand ging. De acteurs boden bij iedere stigmatisering van vrouwen hun excuses aan bij het publiek. In KING LEAR schraptten we een aantal mannelijke personages om ruimte te maken voor de dochters van Lear. Toen in 2023 één van de acteurs langdurig ziek werd nam Silvia Andringa als regisseur en vrouw de rol van King Lear over, met de manlijke acteurs als dochters. Deze beslissing heeft met het openbreken van de man-vrouw-rolbezetting ook een zelfgecreëerd glazen plafond van 'mannenensemble' doorbroken en precies de brutaliteit en eigenzinnigheid gebracht die we zochten voor King Lear.

Het acteursensemble zal in de toekomst gemengd zijn en dat bouwt perfect door naar de ambities voor de toekomst. Grensnegerend theater maken betrof al de taal, de speellocaties, het samenbrengen van NL/D publiek. En nu ook de cast waarmee we het spelen met gender, sekse, rolpatronen en conventies verder kunnen blijven onderzoeken.

3.3. Van tekstbewerking en meertalige speeltekst

Voor het schrijven van het script maakt Andringa gebruik van verschillende bronnen en vertalingen en creëert een nieuwe meertalige bewerking van de stukken. Deze werkwijze zie je ook terug in haar voorstellingen buiten King's Men, waarin altijd aandacht is voor native speakers en het samenbrengen van talen. Nederlands en Duits staan op gelijke voet aan de basis van de bewerking. Daaraan zijn toegevoegd het regionale Twents en soms Platt-Deutsch en het Engels. Zowel hedendaags Engels om de voorstellingen toegankelijker te maken, als de poëtische oorspronkelijke tekst.

Natuurlijk gebruikt Andringa het originele Engels om het stuk te doorgronden met daarnaast een vertaling in modern Engels, uitgegeven door SparkNotes. Voor de Duitse tekst gebruikt Andringa klassieke versies van (Baudissin, Schlegel, Tieck, Günther) die dicht bij het origineel liggen en modernere vertalingen zoals bij King Lear bijvoorbeeld van Rainer Iwersen. De meer sobere of eigenzinnige Vlaamse en Nederlandse bewerkingen zijn interessant om de taal en haar betekenis te 'proeven' en de opvoeringsgeschiedenis van de stukken te kennen. Maar bij het uiteindelijke schrijven is opnieuw de vergelijking met koken op z'n plaats. Uiteindelijk gaan alle versies dicht en ontstaat er vanuit het origineel een script op het lijf geschreven van het ensemble, het regieconcept en de theatrale setting van de speellocaties.

Prospero, Act IV, scene 1

Zoals ik al zei, wees blij, bitte.

Diese Spieler waren Geister. Das Fest ist jetzt zu Ende.

The actors were all spirits, and are melted into air, into thin air.

als de wezenloze visioenen van torens

die tot in de wolken groeien,

prachtvolle Paläste, steile Wände,

even the great Globe itself, yeah,

Alles was daran nur Teil hat wird untergehen.

Es wird spurlos verschwinden, wie Hauch im Wind.

We are such stuff as dreams are made on; and

our little life is rounded with a sleep.

Disse lange sloap umvat oons korte leaven

Loat mij maar evven

3.4. Dramaturgie van de tekstbewerkingen

In de dramaturgie van de tekstbewerking zoekt Silvia Andringa altijd naar een sleutel waarmee zij het stuk als het ware kan openen, naar het hier en nu kan tillen en zo een eigen zwaartepunt kan bepalen. Anders dan bij het origineel staat niet de hoofdrol centraal, maar het ensemble dat gezamenlijk het verhaal vertelt en via de bewerking alle ruimte krijgt om het stuk naar zijn hand te zetten. Deze benadering versterkt de inhoud en kracht van de grote klassiekers en maakt de soms complexe drama's of ingewikkelde comedy's tot toegankelijke menselijke verhalen waarin publiek zichzelf kan herkennen.

Om het voor een breed publiek toegankelijk te maken, moet er ingrijpend in de lengte van de tekst geschrapt worden. Niet alle beelden die Shakespeare gebruikt hebben in onze tijd nog betekenis en vaak varieert hij binnen zijn monologen in minstens vier verschillende beeldspraken op een thema. Deze teksten worden ingekort of soms ook in een vertelling samengevat door de acteurs als opmaat naar een volgende spelsce ne. De vertelling is ook de sleutel om een publiek met een visuele beperking mee te nemen. De bewerking brengt de open-air stukken terug tot gemiddeld 1:20 voor en 1 uur na de pauze. Dat is min of meer het maximum gezien de weersinvloeden van hitte, kou, wind of regen op locatie.

De Winter Tales zijn compacter en zullen als indoor-voorstelling maximaal 1,5 uur zijn incl pauze.

Kester Freriks Theaterkrant sept. 2021 over MACBETH:

In de bewerking valt een aspect op, dat ik niet eerder zag: de vraag Wie speelt Macbeth? Blijkt wel degelijk een dramatische te zijn. Want op een gegeven moment, als het gruwelijke moorden van Macbeth na de eerste moord op koning Duncan een aanvang neemt, dan weigert de ene na de andere speler de kwalijke rol van Macbeth op zich te nemen. Dat is een mooi gegeven en hiermee koppelt de regie de moordlust los van het personage. Alsof het doden een kracht is die buiten de mens om gaat.

En over KING LEAR schreef de Theaterkrant in 2023:

Silvia Andringa stapt vanuit haar gebruikelijke inleiding op de voorstelling als regisseur en als vrouw in de rol van de koning. Een rol waarin het personage de regie uit handen geeft.

“De wisseling van gender maakt van deze King Lear een bijzondere ervaring. Mannen- en vrouwenrollen wisselen elkaar af en maken Lear meer een voorstelling over dramatische familieverhoudingen dan over oorlog en geweld.”

3.5. Vormgeving: toneelbeeld en kostuums

Vormgeefster Elze van den Akker is verantwoordelijk voor de kostuums en het toneelbeeld. Het decor is minimaal: flexibiliteit en transparantie zijn kernbegrippen en de vormgeving bestaat voornamelijk uit heldere, sprekende kostuums en uitgesproken en doeltreffende rekwisieten. Van den Akker versterkt de enscenering volgens een duidelijke theatrale beeldtaal waarin locaties, situaties en (dubbel)rollen ondersteund worden. Haar werk is inventief en speels, wat mooi contrasteert met de meer statige en introspectieve kant van de locaties. Het concept voor de vormgeving komt tot stand in nauwe samenwerking met het kernteam en tegen de tijd dat het eerste ruwe script klaar en getest is, is ook de definitieve vorm van het beeld gekozen. Vanaf dat moment begint de maakfase van de kostuums en de rekwisieten in een tijdelijk atelier op Kloster Bentlage, dicht bij de plek waar de acteurs repeteren. Op die manier is de vormgeving in staat direct te reageren op het repetitieproces en kan als een handschoen passen op zowel de acteurs, de locatie als de inhoud van het stuk. Elze staat ook in als performer in de voorstelling. Indoor als zandtekenaar in de gedichtenavond *Laat de Liefde*.

3.6. Composities en muziek

De Twentse componist en muzikant Lloyd Philippo kwam in 2023 bij King's Men en maakt nu deel uit van het artistieke team. Met de komst van Lloyd, is de stap gemaakt van acapella zang of begeleiding via de speakers naar livemuziek. De muziek neemt een volwaardig plaats in in de artistieke uitgangspunten van de enscenering. Lloyd arrangeerde bestaande nummers voor solo en samenzang en componeerde nieuwe muziek voor KING LEAR. Maar hij speelde als muzikant ook de rol van de nar, 'The Fool'. Daarmee was hij net als de acteurs verbonden aan de inhoud van het stuk. Dit is een concept dat we in de toekomst voortzetten. Lloyd zal als componist en soms live als muzikant betrokken zijn bij zowel de open-air als indoor producties. Daarnaast werkt hij oa. als gitarist in The First Showband, heeft een professionele opnamestudio in Hengelo en is muzikant en bandleider bij Wilminktheaterproducties.

4. ARTISTIEKE ACTIVITEITEN 2025-2028

4.1. Werkwijze

In totaal maakt King's Men in deze vier jaar 3 kleinere indoor locatievoorstellingen en 1 grotere open-air voorstelling. De keuze voor de stukken zijn in het kernteam besproken en worden breed gedragen. Silvia Andringa werkt de concepten uit en zet deze om naar een eerste tekstbewerking. Zij schrijft direct in het Nederlands, Duits en evt. Engels en acteur/schrijver Laurens ten Den vertaalt teksten naar het Twents. Het schrijfproces neemt ongeveer 3 maanden in beslag, waarbij tussendoor korte testrepetities nodig zijn. Voor indoorvoorstellingen staan 5 repetitieweken, voor de open-air voorstelling 7 repetitieweken.

De **indoor wintervoorstellingen Winter Tales** zijn nieuw en vanzelfsprekend ook meertalig. Maar met meer ruimte voor nieuwe teksten, vormgevingsonderzoek en het delen van lokale ervaringen en verhalen van het publiek. En met een speciale focus op spelen voor mensen met een visuele beperking.

Naar elkaar luisteren en elkaars verhalen leren kennen is de basis van Winter Tales. King's Men fungeert als curator voor de verhalen van de grensbewoners, zet ze in een intieme, muzikale en theatrale context en geeft ze als hartverwarmende winterverhalen tussen kerst en carnaval terug aan het publiek. We experimenteren met de audiovisuele verbeelding van de thema's en met vertelvormen die minder geschikt zijn voor de open-air voorstellingen. Spelen met licht, hoorspeltechnieken, schaduwspel, zandtekeningen, kleine objecten. De indoor voorstellingen spelen op burchten en landhuizen met een ruime serre, trouwzaal, ontvangstkamer of grote huiskamer. 20 voorstellingen tussen kerst en carnaval, met maximaal 50 bezoekers per voorstelling.

We continueren de **open-air zomervoorstelling** voor de tuinen en binnenplaatsen van bijzonder cultureel erfgoed. In de zomer van 2026 spelen we The Tempest. Vanzelfsprekend vloeien de ervaringen van de indoorvoorstellingen door in de zomervoorstelling. Deze productie speelt 2 seizoenen met in het premièrejaar 5 series van 5 voorstellingen, met als start Enschede en Rheine. In het jaar daarop is er een verlenging van de speelperiode (reprise) waarin tussen eind mei en half september in kortere series op een nieuwe locatie in Enschede en op kleinere of meer landelijke gelegen locaties wordt gespeeld. Hierbij breiden we langzaam uit naar het noorden en zuiden van onze oostelijke grensstreek; het Nedersaksische taalgebied. 25 voorstellingen per seizoen, met maximaal 120 bezoekers per voorstelling.

4.2. Activiteiten

2025 - 2026

27 dec. 2025 – 15 feb. 2026 **WINTER TALES** **tussen kerst en carnaval** **indoor**

De grensstreek is een ideale ontmoetingsplek voor theatermakers en publiek en wij brengen al jaren onze kijk op klassiekers naar de mensen. Tijd om deze eenrichtingsbeweging om te draaien en de verhalen van onze toeschouwers tot onvergetelijke klassiekers te maken. Welke individuele of collectieve grenservaringen dragen zij in zich mee? We gaan in gesprek om verhalen op te halen. Geschiedenissen verzamelen, verhalen gaddern. In de zomer van 2025 nodigt het artistieke team van King's Men haar publiek uit voor een wandeling-met-gesprek en dictafoon over leven op de grens.

We delen de gesprekken op in 3 thema's: het individu, de streek, de geschiedenis.

Allereerst zijn we nieuwsgierig naar individuele beleving en gebeurtenissen. Er is zoveel te vragen!

Wat betekent je eigen taal of dialect voor jou? Wie of wat bepaalt de cultuur in jouw dorp of stad? Bestaat er zoiets als een typische Tukker of een typische Münsterländer. Ben je grensnegerend, grensontkennend of grensoverschrijdend? Waarin voelen mensen zich gelijk met hun oosterburen / ihren westlichen Nachbarn of juist verschillend?

We zijn ook benieuwd naar de verhalen die in de familie worden verteld... of waarover wordt gezwegen. Wat staat in het collectieve geheugen van de streek. Speelt de tweede wereldoorlog nog een rol? En hoe gevoelig ligt de verhouding met de Randstad of het Ruhrgebied of tussen stad en platteland?

Tot slot: welke oude verhalen en sagen dragen de mensen in zich mee, die zij als typisch ervaren voor hun grensstreek. En zijn er nieuwe in de maak? Familiegebeurtenissen? Dorpsgeschiedenissen?

De mooiste verhalen en de grootste grensoverschrijdingen krijgen een plek in deze Winter Tales. En losjes door deze grensverhalen weven we de sprookjesachtige klassieker The Winter's Tale van Shakespeare als een muzikaal hoorspel. Shakespeares Wintersprookje zit vol met romantische en poëtische elementen waarin geboortegrond of de plaats waar je je thuis voelt centraal staan. Tussen de streekverhalen en grenservaringen

van het publiek, vormen de emotionele, maar ook vaak komische dialogen van *The Winter's Tale* een rode draad. Het is het theatrale raamwerk dat de kijker/luisteraar houvast geeft. Zoals het in deze streken al eeuwenlang gebeurt. Nieuw mengt zich fantastisch met oud!

Ensemble: Christian Cadenbach, Laurens ten Den, Marcell Kaiser | 1 stagiair.

2026

juni - september

THE TEMPEST

open-air

Magisch droomstuk over wraak en vergeving. De magische wezens en naïeve figuren rondom de hoofdpersoon Prospero tonen hem hoe mens te zijn, zonder zichzelf en anderen te vernietigen.

De wetenschapper/magiër Prospero is door zijn broer van zijn hoge positie beroofd en leeft al 12 jaar als banneling met zijn dochter Miranda op een eiland. De enige oorspronkelijke bewoner van het eiland, Caliban, heeft hij tot slaaf gemaakt en luchtgeest Ariel moet de magische werken van diens meester uitvoeren om de vrijheid te herwinnen. Wanneer een schip met Prospero's broer aan boord in de buurt komt van het eiland veroorzaakt Prospero een storm waardoor alle opvarenden op het eiland aanspoelen. De schipbreukelingen worden als in een droom door Prospero over het eiland geleid. Nu kan hij zijn wraak nemen en zijn macht laten gelden.

Bewerking

Zoals het eiland in de woeste zee van *THE TEMPEST*, is iedere locatie waar wij spelen een eiland in het landschap. Op de landgoederen waan je je als bewoner en bezoeker al snel ver weg van het gewone leven. Een krachtige bubbel waarin het makkelijk is om de werkelijkheid van de ander te verdringen en eigen angsten, wensen en waarheden te laten regeren. Prospero heeft zich teruggetrokken in zo'n bubbel en wordt beheerst door gevoelens van onrecht en miskenning. Als alleenheerser heeft hij alle touwtjes in handen en gebruikt de elementen lucht, water en aarde om iedereen op zijn eiland in bedwang te houden.

Shakespeare geeft alle macht aan deze oude man en het stuk volgt zijn transformatie naar inzicht en vergeving als een magisch gegeven en een autonome keus van de hoofdpersoon.

Maar *King's Men* verlegt de focus naar de spirituele invloed en wilskracht van de individuen om Prospero heen. In de bewerking staat een nieuwe generatie centraal die de intrinsieke overtuiging bezit dat je oude tegenstellingen en kwetsuren overboord moet smijten om een nieuwe start te kunnen maken. De bijfiguren worden de hoofdfiguren. Het ensemble verdeelt de rollen en vervangt de dictatuur door de vrije gedachten. Geen verhaal over magische toverspreuken maar over heldere spiritualiteit. En toch zo vluchtig en ongrijpbaar als Shakespeare het bedoelde: *These our actors, were all spirits and are melted into air, into thin air. We are such stuff as dreams are made of.* *THE TEMPEST* gaat over de kunst om met verbeelding je wereld te veranderen.

Vormgeving en muziek

De tenten waaronder het publiek zit grenzen aan de bomen en struiken van de landgoederen en zijn deel van het schip dat in de storm van de openingsscène vergaat. Publiek 'spoelt' met de acteurs aan op het eiland van Prospero. Water, wind, rook, acteurs tussen de toeschouwers. De touwen en kabels van de tenten worden doorgetrokken in de vormgeving op het speelveld en vormen zo de grens tussen het magisch spel en de werkelijkheid van de buitenwereld. De liederen van de geest Ariel zijn als woorden en flarden van gedachten, op de grens van slapen en waken. Componist Lloyd Philippo zet ze op muziek, verweven met eigen soundscores en moderne songs.

Ensemble: 2 acteurs kernensemble | nieuw talent: David Kiling, jonge Duitse acteur met Turkse roots | nieuw talent: Merel Kappenburg: actrice, zangeres, danseres uit Wilmink's Kweek, jaargang 2022 | 1 stagiair.

Inleiding: Shakespeare, hoe was het ook alweer / wie war das noch mal?

Voorafgaand aan de open-air voorstelling geeft Silvia Andringa een korte introductie op het werk van *King's Men*, op de stukken van Shakespeare en de voorstelling in het bijzonder. Deze inleidingen zijn in de beginjaren ontstaan vanuit de noodzaak om de meertaligheid toe te lichten en waren goed te combineren met de rol van voorstellingsleider die Andringa op tournee vaak vervult. Haar introducties zijn uitgegroeid tot een karakteristieke start van de voorstellingen. In 2025 worden de inleidingen 'officieel' deel van het aanbod. Een half uur voor aanvang, 20 minuten 'Shakespeare, hoe was het ook alweer'.

2026-2027

27 dec. 2026 – 6 feb. 2027

WINTER TALES: Laat de liefde

indoor

De tweede voorstelling onder de titel Winter Tales. Laat de liefde in al haar schoonheid romantisch, vurig, vervullend, onbereikbaar of verloren zijn. De liefde in vijf bedrijven. We nemen hartje winter alvast een voorschot op warmere tijden en laten ons inspireren door adembenemende gedichten, brieven en scènes over de liefde. De sonnetten van Shakespeare mogen daarbij natuurlijk niet ontbreken.

*zoals een zwak acteur op het toneel / de woorden kwijt is van zijn lied
of een te vurig ding dat al te veel / zich dik maakt en zijn kruit verschiet
zo ben ik twijfelend, bang, geheel vergeten / het juiste woord dat bij mijn liefde past
lijkt zij in haar kracht nu al gesleten / en zwicht ik onder eigen liefdeslast*

Ook in deze intieme voorstelling nodigt King's Men haar publiek uit actief deel te nemen en hun favoriete liefdesgedicht aan te dragen. Op iedere speellocatie maken drie van deze gedichten deel uit van de avond, voorgedragen door de inzenders zelf. Een warmbloedig programma waarin gesproken en gezongen wordt in de moedertaal die ieder het meest na aan het hart ligt.

Vormgeving en muziek

Vormgeefster Elze van de Akker specialiseerde zich als zandtekenaar en maakte met Andringa al eerder een voorstelling met dit magische medium. Nu King's Men binnen speelt kunnen we dit in de voorstelling opnemen. Elze anticipeert en reageert met zandtekeningen op de vertellingen en gedichten en zoals de teksten zich uitrollen, ontstaan de zandtekeningen live en dicht bij de toeschouwers. Er worden gouden lovesongs gezongen die iedereen zachtjes mee kan hummen en componist Lloyd Philippo zet bestaande teksten op nieuwe muziek.

Ensemble: 2 acteurs kernensemble | zandtekeningen Elze van den Akker | 1 stagiair.

2027

juni/juli/sept.

Reprisetournee THE TEMPEST

open-air

Tournee langs nieuwe, meer landelijk gelegen of kleinere locaties waar THE TEMPEST in 2026 nog niet stond.

2028

5 jan. – 6 feb.

WINTER TALES: Twelfth Night

indoor

Sei wer du bist, dann bist du größer als was du fürchtest.

Twaalf jaar na dato maakt King's Men een nieuwe hertaling en bewerking van de pilot uit 2016, *Was Ihr wollt*. Het Illyrië van Shakespeare is hier een party-eiland waarin mensen met veel plezier de kop in het zand steken voor de werkelijkheid van de wereld om hen heen. Deze gender-comedy of errors met een rauw randje, stelt vragen over het bestaansrecht van de haves en de have nots en de verhouding tussen vrouwen en mannen. Het is een hoorbaar pleidooi om altijd en overal jezelf te durven zijn. We brengen deze nieuwe bewerking tot leven, als een intiem hoor- en kijkspel waarin de acteurs spelen, vertellen en zingen tussen en rondom het publiek. Twelfth Night werd ooit geschreven voor Driekoningenavond op 5 januari. Dat is dan ook de première van deze reeks, om te eindigen op zaterdag 6 februari voor carnaval.

Ensemble: 3 acteurs kernensemble | 1 stagiair

4.3. Overzicht aantallen en spreiding voorstellingen 2025 - 2028

	Enschede	Overijssel, Gelderland	Duitsland
2025			
WINTER TALES - grensverhalen	5	7	8
2026			
THE TEMPEST	5	10	10
2027			
WINTER TALES - laat de liefde	5	7	8
Reprise THE TEMPEST	2	12	11
2028			
WINTER TALES – Twelfth Night	5	7	8
Totaal voorstellingen	22	43	45

5. PUBLIEKSFUNCTIE

5.1. Plaats in het veld

Stichting King's Men onderscheidt zich van alle andere groepen door meertalig in het Nedersaksische taalgebied te spelen, dus ook over de grens. De voorstellingen van King's kennen geen specifieke Nederlandse, Twentse of Duitse versie, en toch worden ze overal verstaan. De internationale samenwerking is geen coproductie of gewone buitenlandse tournee, maar een langlopende intensieve samenwerking die heeft geresulteerd in een NL-D netwerk, NL-D ensemble en een productionele en bestuurlijk organisatie die aan beide kanten van de grens actief is. We zijn er trots op dat we in Enschede gevestigd zijn en veel in Overijssel te zien zijn. Maar ook dat we in Rheine ontwikkelruimte hebben en het Duitse grensgebied een reguliere speelregio is.

5.2. Publiek en speelgebied

King's men zal ook in 2025-2028 de intimiteit, de kleinschaligheid en menselijke maat van de voorstellingen behouden en voortzetten. Zowel open-air als indoor. Het publiek neemt plaats in de beschutting van een tent in het landschap, niet op gebouwde tribunes. Of in de intimiteit van een ontvangstkamer, trouwzaal als gasten van de locatie. Voorstelling en publiek gaan op een natuurlijke manier op in de omgeving en we behouden daarmee een beperkte opbouwtijd en onze flexibiliteit om in één week op meerdere plekken te kunnen staan. Wij investeren niet in grotere publieksaantallen voorstelling, maar bespelen meer of nieuwe speellocaties per tournee. Open-air is het maximum aantal toeschouwers is 120, afgestemd op optimale zichtlijnen. Al zijn er soms natuurlijke omstandigheden (een heuvel, terras of wal) waardoor er opgeschaald kan worden naar 130 tot 150 toeschouwers en toch de intimiteit bewaard blijft.

Het publieksbereik wordt vergroot door de nieuwe indoor Winter Tales. Met een gemiddelde van 20 voorstellingen per jaar en 50 bezoekers per voorstelling zien wij hierin kansen om publiek uit de afgelopen jaren aan ons te binden en nieuw publiek te genereren.

Enschede blijft de kern van waaruit King's Men speelt. Vanuit Overijssel breiden we de komende jaren uit binnen het Nedersaksische taalgebied. In de tournee van KING LEAR hebben we al gespeeld op 3 locaties in Gelderland en werkten samen met verschillende theaters ivm PR en kaartverkoop.

5.3. Publieksonderzoek 2023

King's Men heeft in 2023 een online publieksonderzoek opgesteld dat is ingevuld door 457 bezoekers, ongeveer 14,3% van het totaal aantal betalende bezoekers, waarbij mensen die in groepen of paren kwamen vaak via één persoon reageerden. De resultaten uit dit onderzoek nemen wij als leidraad voor de publieksdoelstellingen in 2025-2028.

Er is geen significant verschil gemeten tussen de resultaten in Nederland en Duitsland. De strategie mbt. publieksbereik, publieksuitbreiding en uitbreiding nieuwe locaties is daarmee in beide landen gelijk.

Onze bezoekers bevinden zich voornamelijk in de leeftijdscategorie van 40-50 en 60-70 jaar. En iets meer dan 400 van de ruim 3000 bezoekers zijn de grens overgestoken om daar een voorstelling te bezoeken. Meer dan 88% van het publiek beoordeelde de kwaliteit van de voorstelling met een 10. Mond tot mond reclame blijkt voor ons een krachtig marketingtool: 31% van de respondenten had via-via over de voorstelling gehoord. In grote lijnen bestaat ons publiek uit theatergeïnteresseerde bezoekers en ouderen met een nieuwsgierigheid naar de erfgoedlocaties. Veel van de bezoekers zijn terugkerend: voor 40% van de respondenten was de hoofdreden om KING LEAR te bezoeken dat ze eerder voorstellingen van King's Men hebben gezien. Dit wijst op een sterke band met ons publiek en de opbouw van een trouwe fanbase.

5.4. Werving nieuw publiek – King's Men voor mensen met een visuele beperking

In gesprek met bezoekers met een visuele beperking, werden we bevestigd dat zij de voorstellingen als een hoorspel beleven. Bovendien blijken de verklarende teksten tussendoor die Andringa in de bewerkingen toevoegt (kleine samenvattingen, korte reflecties van de acteurs, short breaks in the play) niet alleen voor de algemene bezoeker de drempel te verlagen, maar ook voor blinden en slechtzienden een extra toegevoegde waarde te hebben. Zij worden ahw. steeds weer 'afgehaald' en meegenomen naar de start van nieuwe scènes of grote schakels en rolwisselingen in de encensering. Dit is een interessante nieuwe publieksgroep die wij zeker ihkv. inclusie willen bereiken.

In 2024 zijn we concreet begonnen met een praktisch stappenplan uit te werken om zowel de open-air voorstellingen als de indoor voorstellingen toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor publiek met een visuele beperking. Onderdelen van dit stappenplan zijn:

- Een nieuwe website vanaf 2025, ontworpen met aandacht voor mensen met een visuele beperking. Aanpassingen doorvoeren in kleur- en contrastgebruik, linkteksten, visuals met alt-teksten en de toegankelijkheid van reserveringspagina en tickets.
- Informatie op de website van King's Men, Wilminktheater en samenwerkende theaters over de mogelijkheden voor mensen met een visuele beperking.
- Getrainde vrijwilligers op de speellocaties voor begeleiding bezoekers.
- Meet & Greet voorafgaand aan de voorstelling. Kennismaking met ensemble en samen met hen een oriëntatie (aanraken gewenst) op speelvlak van kostuums, rekvisieten, muziek, en beschrijving van de manier waarop de encensering in de ruimte staat.

5.6. Publieksbereik in Enschede en omstreken

Een kwart van de bezoekers wordt bereikt via de communicatiekanalen van onze partners, het Wilminktheater en Kloster Bentlage, waarbij het Wilminktheater een deel van de kaartverkoop voor Overijssel verzorgt. Daarnaast faciliteren de kleine theaters in de buurt van de speellocatie op het moment dat het verder van Enschede is. Zo genereren we een lokale binding, gerichte promotie en bereiken een nieuw publiek voor onze voorstellingen. Win-win voor alle partijen. Want deze vaak wat kleinere theaters zijn op hun beurt blij de verbinding met King's Men en boren ook voor henzelf nieuwe bezoekers aan vanuit de regio. Hierin wordt ook OKTO 'Overleg Kleine Theaters Overijssel' betrokken.

De regionale media zowel in NRW als in Overijssel zijn effectieve kanalen om ons publiek te bereiken: ruim 27% van onze respondenten uit het publieksonderzoek geeft aan dat zij zo op de voorstelling zijn geattendeerd. Met de kranten Tubantia en de huis-aan-huis bladen zijn de lijnen kort. Aan de Duitse kant publiceren de Westfälische Nachrichten en de Münsterländischen Volkszeitung jaarlijks meerdere vooraankondigingen en een recensie.

Vanzelfsprekend wordt ook jaarlijks de landelijke pers benaderd, maar daar blijft de belangstelling vooralsnog beperkt. Naast de Theaterkrant heeft nog geen journalist naar het oosten willen afreizen. Wij blijven ons profileren omdat we ervan overtuigd zijn dat de kwaliteit van ons werk ook landelijke pers verdient!

De zichtbaarheid van King's Men kan verbeterd worden en de lokale en regionale promotie verder uitgebouwd. Het budget voor communicatie, pr en bijv. betaalde advertenties moet in 2025-2028 aanmerkelijk verhoogd worden. Hiervoor benaderen wij lokale overheden en instellingen die incidenteel financieel ondersteunen met bijdragen uit oa. uit economie en toerisme (bijv. Stadspromotie Almelo steunt KING LEAR op Huize Bellinckhof). Instagram, de eigen website en de websites van de samenwerkende theaters weten hun eigen bezoekers te bereiken en voor de King's Men voorstellingen te interesseren. Met Instagram en Facebook bereiken we een groot deel van ons publiek en communicatiekanalen als Twente Marketing en Huis aan huis bladen zijn belangrijk. Uit de promotie rond HAMLET en KING LEAR bleek opnieuw dat papieren flyers voor een deel van

het oudere publiek nog steeds een waardevolle manier van informeren en werven is. Ook vanuit onze duurzaamheidsprincipes zullen flyers en affiches daarom nog wel maar beperkt worden verspreid in de dorps- en stadskernen rond de speellocaties, het samenwerkende theater en horeca in de buurt van de locatie.

Soms krijgen we de vraag naar exclusieve optredens voor bedrijven, serviceclubs of particulieren voor een besloten gelegenheid. Dat was tot nu toe erg duur om op maat te maken. De nieuwe indoor voorstellingen zijn hiervoor zeer geschikt en deze kunnen op aanvraag buiten de speelperiodes geboekt worden. Op deze manier bereiken we ook weer bezoekers die ons in het vrije circuit misschien niet vinden.

5.7. Samenwerkingen speellocaties en kaartverkoop

Inmiddels wordt King's Men regelmatig benaderd door landgoederen of huizen die interesse hebben in een voorstelling. King's Men gaat ook zelf actief op zoek naar erfgoedlocaties, bij voorkeur in een gebied waar wij nog niet staan. De minimale afname is 2 voorstellingen ivm het arbeidsintensieve locatiewerk. Acteur Laurens ten Den is een belangrijke pionier in het leggen van contacten met locaties, gemeentes, theaters en bedrijven. De acquisitie over de grens in Duitsland wordt ondersteund door Kloster Bentlage in Rheine. Dat maakt als cultuurcentrum deel uit van een fijnmazig netwerk van burchten en landgoederen in NRW. Een organisatie als *Münsterland e.V.* is een belangrijke netwerkorganisatie voor culturele instellingen en coördinatiecentrum voor het regionale cultuurbeleidsprogramma (RKP). Ze fungeren als interface tussen de regio en de EU (focus op Nederland), de federale overheid en het land NRW.

In Enschede is het Wilminktheater een waardevolle partner. Bij iedere speellocatie buiten Enschede wordt een lokale of regionale partner gezocht die extra ondersteunt in de promotie. Dat kan een theater zijn of een VVV / stadspromotie. Voor landgoederen die zelf geen ticketsysteem hebben en die geen theaterpartner in de buurt hebben, heeft King's Men een account bij *Localticketing* in Münster en kan daarmee via de eigen website zelf de kaartverkoop regelen.

5.8. Doelstellingen pr en marketing

1. Nieuw publiek bereiken voor zowel onze open-air en indoor voorstellingen
2. Huidig publiek behouden en aan ons blijven binden
3. Naamsbekendheid van King's Men vergroten.

1. Om nieuw publiek te vinden zetten we de volgende middelen in:

- we bieden de speellocaties op maat gemaakte informatie over de voorstelling om daarmee hun achterban van onze voorstelling op de hoogte te brengen.
- we stimuleren mond tot mond reclame via campagnes rond de voorstellingen en de vriendenclub *Royal Family*
- we maken de voorstellingen fysiek en inhoudelijk toegankelijker voor mensen met een visuele beperking
- we besteden extra aandacht aan publieksbereik van ouderen ism Vier het leven.
- we besteden extra aandacht en budget aan online zichtbaarheid door campagnes, teasers en advertenties.

2. Publiek behouden en aan ons binden door:

- onze achterban regelmatig via sociale media en onze nieuwsbrief King's News, op de hoogte te houden van onze plannen.
- inleiding 'Shakespeare, hoe was het ook alweer' voorafgaand aan de voorstelling, om het publiek mee te nemen in het maakproces van de voorstelling.
- de Royal Family uitnodigen voor exclusieve bijeenkomsten, zoals een repetitie van een nieuwe voorstelling.
- nieuwe bezoekers te verleiden zich aan te melden voor onze nieuwsbrief.
- bij een deel van de locatievoorstellingen zelf de kaartverkoop te organiseren, waardoor we ons adressenbestand uitbreiden en meer inzicht krijgen in ons publiek.
- vervolg publieksonderzoek in 2025 oa. over herkomst publiek, leeftijd, reisafstand en waardering.
- als ensemble dichtbij en benaderbaar te zijn, voor en na de voorstelling. Dat doen we door zelf publiek te ontvangen en te zorgen dat iedereen goed zit en door een persoonlijk welkom door Silvia Andringa.
- blinden en slechthorenden de mogelijkheid geven vooraf de locatie en de vormgeving te verkennen en het ensemble persoonlijk te ontmoeten via 'Meet & Feel'.

3. Vergroten van de naamsbekendheid en herkenbaarheid van King's Men door:

- het creëren van een herkenbare huisstijl.
- de nadruk leggen op waar King's Men voor staat, wat de voorstellingen kenmerkt en wie de gezichtsbepalende makers en acteurs zijn.

- actief benaderen van Nederlands sprekenden die in Duitsland wonen en vice versa en organisaties die ondersteunen bij 'wonen en werken over de grens'.
- samenwerkingen met regionale media in Nederland en Duitsland.
- samenwerking op het gebied van publiciteit en direct met partners Kloster Bentlage en Wilminktheater.
- samenwerking met lokale VVV / citymarketing van de verschillende gemeentes.

6. GEOGRAFISCHE SPREIDING

6.1. Speellocaties

Premières en de eerste reeks voorstellingen zijn altijd in Enschede en voor de Duitse kant in Rheine. Ons speelgebied is verder de provincie Overijssel en het grensgebied van Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen met als centrum Münsterland. Er zijn in de toekomst ruime mogelijkheden voor uitbreiding in het Nedersaksisch taalggebied. Maar in de komende periode denken we eerst aan een uitbreiding van speellocaties in Gelderland. In 2024 hebben we daar 4 voorstellingen op twee verschillende locaties gespeeld.

Voor de nieuwe serie indoor voorstellingen WINTER TALES zijn we met onze huidige speellocaties in gesprek over grotere binnenruimtes, zoals de Oranjerie van kasteel Twickel en het Dormitorium van Kloster Bentlage in Rheine. In de gemeente Enschede zoeken we contact met Stichting Cultureel Erfgoed Enschede en gaan we gesteund door het Wilminktheater in 2025 in gesprek over mogelijk interessante binnenlocaties.

6.2. King's Men in Enschede en in de regio

De locaties en gemeenten hieronder zijn gegarandeerde open-air speellocaties en/of partners in de periode 2025-2028. Een partner betekent in dit geval dat de locatie gratis de aanwezige voorzieningen ter beschikking stelt of daarbij een concrete financiële bijdrage levert aan de organisatie en logistiek rondom de voorstellingen.

Nederland, gemeente en open-air speellocaties

Enschede, De Hooge Boekel
 Enschede, Villa Schuttersveld
 Enschede, Landgoed Zonnebeek
 Delden, Kasteel Twickel
 Almelo, Huize Bellinckhof
 Dalfsen, Kasteel Rechteren
 Denekamp, Huis Singraven
 De Lutte, Erve Beverborg
 Fleringen, Havezathe Herinckhave
 Diepenheim, Kasteel Het Nijenhuis
 Oldenzaal, Landgoed de Hulst
 Haarle, De Sprengenberg
 Lochem, kasteel Ampsen (Gelderland)
 Winterswijk, landgoed de Hulst (Gelderland)

Duitsland, Stadt / Kreis en open-air speellocaties

Rheine, Kloster Bentlage
 Münster, Freilichtmuseum Mühlenhof
 Bad Bentheim, Burg Bentheim
 Havixbeck, Burg Hülshoff
 Lüdinghausen, Burg Vischering
 Oelde, Kulturgut Haus Nottbeck
 Heek, Burg Hohes Haus
 Raesfeld, Schloss Raesfeld
 Dülmen, Haus Visbeck
 Borken, Jugendburg Gemen

7. SAMENWERKINGEN EN TALENTONTWIKKELING

7.1. Samenwerking met Podiumacademie ROC Twente.

King's Men heeft samenwerking met de Podiumacademie gezocht. Vanaf 2025 gaan tweede en derde jaars studenten kijken naar een voorstelling of repetitie, hebben nagesprekken met het artistiek team en krijgen korte workshops meertalig vertellend spelen. De kennismaking met de makers en de theaterpraktijk van King's Men staat centraal en er is in iedere productie een stageplek beschikbaar.

7.2. Workshops Wilminks Kweek

Workshop spelontwikkeling: 'vertellend acteren, of waar ben je zelf in tekst en spel'

Het Wilminktheater biedt via Wilminks Kweek jonge professionals de kans een jaar lang werkervaring op te doen binnen de activiteiten en voorstellingen van het Wilminktheater. En dit jonge talent in of voor de regio te behouden. Silvia Andringa is een ervaren speldocent en geeft sinds 2021 jaarlijks workshops aan deze nieuwe spelers en makers van Wilminks Kweek. In de workshops staat altijd de persoonlijkheid van de speler centraal en verbindt Andringa deze nadrukkelijk aan tekstbehandeling, techniek van spelen en zeggingskracht van de acteur. King's Men ziet in de workshops een kans de samenwerking te intensiveren en zo bij te dragen aan de talentontwikkeling van de deelnemers en hen eventueel een werkervaringsplaats te bieden in de zomerproductie The Tempest. Als acteur of – wanneer dat beter past – als regieassistent. Spelers van eerdere jaren blijven in beeld: actrice/zangeres Merel Kappenburg (Wilminks Kweek 2022) maakt vanaf 2026 deel uit van het ensemble.

7.3. Jaarlijkse Royal Family dag

Jaarlijks worden de vrienden van King's Men als lid van onze Royal Family uitgenodigd bij een repetitie of presentatie van de stukken van dat jaar en natuurlijk een feestelijke ontvangst.

De persoonlijke betrokkenheid en uitwisseling met de mensen/toeschouwers die King's Men met een extra bijdrage steunen is voor ons zeer belangrijk. De Royal Familyleden zijn ook de ambassadeurs, de Botschafter van King's Men en veelal dragen zij weer nieuwe vrienden aan, die ons werk met een bijdrage steunen. Onderdeel van deze dag zijn korte workshops waarin er gespeeld wordt met taal, vertelling en speelstijlen.

8. TOELICHTING OP DE BEGROTING

De begroting geeft inzicht in de kosten en baten per jaar en over het gemiddelde over vier jaar.

De kosten zijn opgebouwd vanuit de vier specifieke voorstellingen.

3 indoor voorstellingen Winter Tales met 20 opvoeringen in 2025, 2027 en 2028

1 open-air voorstelling The Tempest met 25 opvoeringen in 2026 en 25 opvoeringen in 2027 (reprisesetournee)

De algemene bedrijfslasten zijn verdeeld over 4 jaar en daaruit spreekt de noodzaak om een klein team te kunnen opbouwen. De kosten zijn bescheiden, omdat er gebruik gemaakt kan worden van de faciliteiten van partners Wilminktheater Enschede en Kloster Bentlage Rheine. Voor de inschaling van medewerkers activiteiten en algemene bedrijfsvoering oriënteren we ons op de CAO Toneel en Dans 2024.

Inschaling medewerkers algemene bedrijfsvoering:

Artistieke leiding: schaal 10-12 0,4 fte

Zakelijke leiding: schaal 10-0 0,4 fte

Officemanager: schaal 5-4 0,4 fte

Educatie/publiekswerker: schaal 6-6 0,2 fte

De baten zijn opgebouwd vanuit drie meerjarensubsidies voor 2025-2028. Hiermee kunnen de Winter Tales en de algemene bedrijfsvoering bekostigd worden.

€ 200.000 per jaar vanuit de Euregio Interreg regeling Priorität 4: samenwerking van organisaties en burgers of gemeentes.

€ 25.000 Gemeente Enschede meerjarige subsidie cultuur klein.

€ 10.000 per jaar vanuit Stadtkultur Rheine, tevens Leadpartner bij aanvraag Euregio.

Voor specifiek The Tempest in 2026 zal € 164.000 projectsubsidies bij private fondsen worden geworven in NL en Duitsland. Deze bedragen zijn gezien de ervaringen in 2020-2024 realistisch.

VSBfonds	35.000
Fonds Podiumkunsten	35.000
Cultuurfonds Overijssel	20.000
Garantiesommen locaties	5.000
Bijdragen gemeentepromotie	14.000

Land NRW	15.000
LWL Kulturstiftung	40.000

De publieksinkomsten zijn gebaseerd op 3 * 20 voorstellingen Winter Tales * € 25 per ticket.
En 2 * 25 voorstellingen The Tempest * €35 per ticket. De zaalcapaciteit is respectievelijk 50 en 120 toeschouwers. In de begroting is gerekend met 85% bezettingsgraad.

Bij vragen over specifiekere kosten en baten geven wij graag extra inzicht in de begroting.
Wij hopen dat onze plannen u hebben kunnen inspireren en vertrouwen geven in een meerjarige toekomst.

Namens stichting King's Men,

Silvia Andringa

Enschede 13 augustus 2024